

ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

В роботі розглядаються економічні та управлінські підходи, що були застосовані на макроекономічному рівні реформ у Німеччині 1945–1950 років, завдяки яким країна змогла швидко та суттєво поліпшити промислово-економічне становище, гідно конкурувати на найбільших ринках світу та отримати лідерські позиції в європейському суспільстві. Тому ми дослідимо ці трансформаційні компоненти та з'ясуємо яку роль у цьому процесі відіграв ефективний менеджмент.

Економічна статистика післявоєнної Німеччини свідчить про глибокі кризові явища: економіка та виробництво були знищеними на 45%, житловий фонд зменшився на 20%, демографічні зміни свідчили про втрати робочої сили на 30-35% [1, с. 86].

За результатами Другої Світової Війни Німеччину окупували чотири держави, і незабаром вона виявилась поділеною стіною на два світи: соціалістичний та капіталістичний. Але до 1989 року, коли Берлінська стіна впала і Німеччина знову об'єдналася, ФРН вже мала третю за величиною економіку в світі, відстаючи від ВВП лише Японії та США [2].

Рушійною силою розвитку трансформаційних процесів в економіці, що забезпечує високий рівень конкурентоспроможності, є людській капітал.

Одним із найважливіших людей у відродженні Німеччини був Вальтер Еккен. Він розвивав свої економічні теорії, які стали відомими як «соціальний вільний ринок». Ідеї Еккена були міцно укорінені в ідеї вільного ринку, запобіганні утворенню картелів чи монополій, системі соціального забезпечення тощо. Цей тип системи у середині ХХ століття вважався досить радикальним. Людвіг Ерхард, послідовник Еккена, отримавши політичний вплив, почав формувати багатосторонні зусилля, щоб економіка Західної Німеччини знов запрацювала.

По-перше, його команда здійснила заміну рейхсмарок на німецькі марки. Метою цієї реформи було створення твердої валюти і позбавлення від надмірного «грошового навісу». Це дозволило звільнити Німеччину від величезної маси знецінених грошей, і, як наслідок – швидко покінчити з інфляцією [3, с. 734].

По-друге, був усунутий контроль за цінами та здійснено перехід до вільних ринкових цін. Великі скорочення податків були також запроваджені у спробі стимулювати витрати та інвестиції.

По-третє, в країні почав діяти закон, який не допускав зловживання з боку великих компаній, що прагнули монополізувати виробництво і реалізацію продукту. Як наслідок, із середини 1960-х років головним суб'єктом підприємництва став дрібний і середній бізнес, який поступово зайняв домінуюче місце в економіці ФРН [4, с. 97].

Економічні рішення Ерхарда сприймалися у суспільстві з недовірою, але згодом вплив лібералізаційної політики Ерхарда виявився надзвичайно позитивним, оскільки магазини почали запасатися товарами, бартер швидко припинився, чорний ринок почав зникати.

Також необхідно відзначити, що важливим внеском у відродження Німеччини стала Європейська програма відновлення, більш відома як План Маршалла, що передбачав надання 13 млрд. долларів США європейським країнам, які постраждали від Другої світової війни: значна частина цих грошей спрямовувалась саме до ФРН [5, с. 91].

Як наслідок, зростання економіки ФРН тривало протягом багатьох років. У 1958 року промислове виробництво було в чотири рази вищим, ніж було лише на десятиліття раніше [6, с. 33–37].

Отже, можна зробити висновки про те, що кризові ситуації є переломними моментами, які можуть посприяти новому, ще вищому підйому економіки, а ринковий устрій економіки демонструє значний потенціал до відновлення, особливо – за умови зовнішньої фінансової підтримки та ефективного і професійного менеджменту, який є найважливішим компонентом у досягненні конкурентоспроможності.

Список використаної літератури

1. Павлов Н. В. История современной Германии 1945–2005. Москва : АСТ, Астрель, 2006. 512 с.
2. World Bank. Ranking of the World's Richest Countries by GDP (1990) URL: <http://en.classora.com/reports/t24369/ranking-of-the-worlds-richest-countries-by-gdp?edition=1990>.
3. Balabkins N. Repressed inflation in west germany from 1945 to 1948. Some qualitative observations. Kyklos. 1962. 868 p.
4. Тимошина Т. М. Экономическая история зарубежных стран: учебное пособие. 9-е изд, переработанное и дополненное. Москва : ЛитРес, 2012. 740 с.
5. Hunt M. H. The World Transformed, 1945 to the Present. Bedford : St. Martin's, 2014. 512 p.
6. Hazlett. T. W. The German Non-Miracle. *Reason*. 1978. № 4. pp. 33–37.